

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ФІЛОСОФСЬКОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ

Викладач: Кандидат філософських наук, доцент Ель Гуессаб Карім

Кафедра: соціальної філософії та управління, IV корпус, ауд. 315

E-mail: eroc@ukr.net, karim@znu.edu.ua,

Телефон: (061) 228-75-73/0950601182

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Viber,

WhatsApp, Zoom(<https://us04web.zoom.us/j/9649201662?pwd=WjJIYmI1REVNMHVtZUZNRmhncE5uZz09>) Ідентифікатор конференції: 964 920 1662 Пароль: 633681

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:		Філософія третій (доктор філософії)					
Статус дисципліни:		вибіркова					
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2022-2023	Рік навчання	2	Тижні	16
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5142				

ОПИС КУРСУ

Метою викладання дисципліни «Теорія та практика філософської аргументації» є ознайомлення здобувачів третього рівня вищої освіти з головними концепціями, проблемами та поняттями теорії аргументації, різними стратегіями та правилами аргументації, типовими помилками в цій діяльності, а також розвиток навичок критичної оцінки аргументації наукової роботи.

Для набору 2021 року

Програмні результати навчання	
ПРН 1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення
ПРН 6	Використовувати методи і способи ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії в академічному середовищі
ПРН 7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість їх розвитку у передових контекстах професійної та наукової діяльності
ПРН 13	Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою (у тому числі міжнародною), суспільством у цілому; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики
ПРН 16	Виявляти та вирішувати проблеми, самостійно приймати обґрунтовані рішення, забезпечувати їх виконання; здійснювати планування та управління своїм часом; демонструвати ініціативність, лідерство та автономність у професійній та науковій діяльності

Для набору 2022 року

Програмні результати навчання	
ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій

ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок
ПРН 12	Здійснювати критичний аналіз сучасного суспільства, філософську рефлексію проблем глобалізації і відповідальності, культурної багатоманітності та самобутності, рівності та свободи

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний посібник:

1. Вандишев В.М. Логіка. Основні поняття і принципи. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. рек. МОНМСУ. Київ. Кондор. 2018. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043757.pdf>
2. Вандишев В.М. Логіка. Основні поняття і принципи. Навч. посіб. Київ. Кондор, 2016. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043757.pdf>
3. Волков О.Г. Логіка. метод. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. Мелітополь. Вид-во МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. 120 с.
4. Карамішева Н.В. Логіка. Теоретична і прикладна. Навч. посіб. 2011. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Goncharenko/0031492.doc>
5. Коляда В.І. Логіка. Конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра всіх спеціальностей. Запоріжжя. ЗНУ, 2017 URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2017/03/0040016.PDF>

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, основна та додаткова література розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5142>

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Термінологічний диктант/тестування – на початку кожного практичного заняття. Терміни для вивчення зазначені у розділі «Глосарій».

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем – на кожному практичному занятті.

Індивідуальне письмове завдання – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань.

Підсумкові контрольні заходи

Тестування під час контрольного проходження тесту за вивченим матеріалом курсу в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle.

Усна відповідь на запитання передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного й практичного.

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Змістовий модуль 1. Зasadничі аспекти теорії і практики філософської аргументації		
Тиждень 1 Лекція 1	Предмет і історія евристики	<i>Доповідь:</i> Охарактеризувати теорію аргументації як науку, яка поєднує дослідження, аргументацію і переконання. (max 5 балів)
Тиждень 2 Практ. 1	Предмет і історія евристики	<i>Самостійна робота:</i> З'ясувати форму аргументації, тобто встановити за формою якого - дедуктивного чи правдоподібного - міркування вона побудована. (max 5 балів)
Змістовий модуль 2. Форми та закони мислення в аргументативному дискурсі		
Тиждень 3 Лекція 2	Аргументація доказова та недоказова	<i>Дискусія:</i> Охарактеризуйте особливості аргументативного дискурсу. (max 5 балів)
Тиждень 4 Практ. 2	Аргументація доказова та недоказова	<i>Доповідь:</i> Підготувати 5 тестових питань на тему «Предмет та завдання теорії аргументації». (max 5 балів)
Тиждень 5 Лекція 3	Непряма критика як обґрунтування антитези	<i>Есе:</i> Аргумент до авторитету, аргумент до сили, до жалю, до незнання та ін. (max 5 балів)
Тиждень 6 Практ. 3	Непряма критика як обґрунтування антитези	<i>Дискусія:</i> Логічні помилки по відношенню до аргументів: аргументи і виверти ad hominem. (max 5 балів)
Змістовий модуль 3. Види аргументації		
Тиждень 7 Лекція 4	Аргументація доказова та недоказова	<i>Доповідь:</i> Підготувати практичні рекомендації по боротьбі з корупцією в суспільстві. (max 5 балів)
Тиждень 8 Практ. 4	Непряма критика як обґрунтування антитези	<i>Самостійна робота:</i> Способи морального тиску на опонентів і слухачів. (max 10 балів)
Змістовий модуль 4. Критичне мислення		
Тиждень 9 Лекція 5	Поняття критичного мислення	<i>Дискусія:</i> Способи морального тиску на опонентів і слухачів. (max 10 балів)
Тиждень 14 Практ. 7	Поняття критичного мислення	
Тиждень 15 Лекція 8	Особливості критичного мислення	<i>Доповідь:</i> Особливості створення наукового тексту. (max 5 балів)
Тиждень 16 Практ. 8	Особливості критичного мислення	<i>Доповідь:</i> Особливості написання дисертаційних робіт в плані аргументації. (max 5 балів)

залік	Тестування у системі Moodle (max 10 балів) Підготовка тексту доповіді на наукову конференцію із застосуванням інструментарію відповідного методу (max 30 балів)
-------	---

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

6. Вандишев В.М. Логіка. Основні поняття і принципи. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. рек. МОНМСУ. Київ. Кондор. 2018. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043757.pdf>
7. Вандишев В.М. Логіка. Основні поняття і принципи. Навч. посіб. Київ. Кондор, 2016. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043757.pdf>
8. Волков О.Г. Логіка. метод. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. Мелітополь. Вид-во МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. 120 с.
9. Кармишева Н.В. Логіка. Теоретична і прикладна. Навч. посіб. 2011. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Goncharenko/0031492.doc>
10. Коляда В.І. Логіка. Конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра всіх спеціальностей. Запоріжжя. ЗНУ, 2017 URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2017/03/0040016.PDF>

Додаткова:

1. Гончарова В.О. Вплив кліпового мислення людини на формування економіки знань в Україні. Інституційний розвиток соціально-економічних систем : національна економіка у глобальному середовищі : Збірник наукових праць за матеріалами VII Міжн. наук.-практ. конференції. Полтава: ПУЕТ, 2015. С. 63-65.
2. Левітін Д. Структуроване мислення. Ясний розум в інформаційному хаосі / пер. Роман Шиян. К. : Наш формат, 2020. 456 с.
3. Chatfield T. Critical Thinking: Your Guide to Effective Argument, Successful Analysis and Independent Study. SAGE Publications Ltd, 2017. 314 p.;

4. Dialogue, Argumentation and Education. History, Theory and Practice. Baruch B. Schwarz, Hebrew University of Jerusalem. Hardback 2016. 316 p.
5. Lipman M. Thinking in Education. Cambridge University Press, 2003. 304 p.;
6. The Theory and Practice of Argumentation and Debate. Viktor Alvin Ketcham. BiblioLife 2008. p. 388.
7. Rhetorical Argumentation. Principles of Theory and Practice. Christopher W. Tindale. SAGE Publications, Inc 2004. 224 p.
8. Introduction to the Special Issue on Speech Acts and Argumentation. LILIAN BERMEJO-LUQUE. URL : https://informallogic.ca/index.php/informal_logic/article/view/6873
9. Гончарова В.О. Про формування економіки знань із врахуванням сучасних способів мислення людини. Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури : європейський вектор - нові виклики та можливості : Тези доповідей III Міжнар. наук.-практ. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. С. 90-91.
10. Крюкова Е. А. Законы формальной логики и язык законодательных актов. *Правовая политика и правовая жизнь*. 2011. №4. С.161 – 163.
11. Мошенський О.С. Логічне вчення Аристотеля. Матеріали XXIV Харківських міжнародних Сковородинівських читань. Харків, 2016. С. 76-81.
12. Ткаченко А.А. Основи науки логіки : Навч. посібник. Запоріжжя : Дике поле, 2009. 378 с.
13. Тофтул М.Г. Логіка : підручник. 2-ге виправл., доп. Київ : Академія, 2006. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Український логічний портал. URL: <http://logic.net.ua/>
2. Ariely D. Are we control of our own decisions? // https://www.ted.com/talks/dan_ariely_are_we_in_control_of_our_own_decisions
3. Wireless Philosophy. URL: <https://wi-phi.com/>
4. Britannica. URL: <https://www.britannica.com/>
5. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: <http://plato.stanford.edu>
6. The Internet Encyclopedia of Philosophy (IEP). URL: <http://www.iep.utm>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через зоом і беруть активну участь у заняттях. Аспіранти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Аспіранти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

*З метою формування відповідального ставлення до наукової діяльності та оприлюднення її результатів усі письмові роботи, що виконуються аспірантами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck, результати перевірки аналізуються викладачем під час оцінювання роботи. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату або інших форм академічної недоброчесності, до розгляду не приймаються і **відхиляються без права перескладання**. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі CE3H Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>*

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних,

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача з аспірантами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі zoom. Базовою платформою для комунікації викладача з аспірантами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити аспірантів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Аспіранти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих аспірантами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання аспіранту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування аспірантів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.